

Відповідь компетентного органу Литви
щодо податкових наслідків для компаній та фізичних осіб, які можуть
виникнути у зв'язку з тим, що такі особи виїхали з України до Литовської
Республіки через російське вторгнення

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1) Наявність угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною

В двосторонніх відносинах між Україною та Литвою діє Конвенція між Урядом України і Урядом Литовської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал від 23.09.1996.

- а. Чи існують будь-які спеціальні процедури, передбачені внутрішнім законодавством Литви, яких необхідно дотримуватися фізичній особі, яка може бути платником податків у Литві, щоб скористатися перевагами Конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Україною (тобто звільнення від оподаткування, знижені податкові ставки, податковий кредит тощо), або відповідно до яких такі переваги надаються в Литві?**

Відповідь: Зазвичай пільги Конвенції про уникнення подвійного оподаткування в Литві надаються особам, які мають сертифікат резидентства (Конвенції про уникнення подвійного оподаткування застосовується тільки для резидентів обох Договірних держав). У випадку України, оскільки отримання сертифікату резидентства для резидентів України не є можливим, на період війни ми не вимагаємо надання такого сертифікату.

2) Спеціальні норми в податковому законодавстві, що застосовуються до громадян України у 2022 році

- а. Чи діють у внутрішньому законодавстві Литви положення, спрямовані на регулювання/пом'якшення/роз'яснення податкових наслідків, які можуть виникнути у зв'язку з прибуттям громадян України до Литви внаслідок війни (тобто, у зв'язку з безпрецедентним характером подій)?**

Відповідь: Так. При підрахунку періоду перебування в Литві фізичної особи, яка перебуває в Литві постійно або з перервами протягом 90, 183 та 280 днів, Литва не враховує період перебування українця в Литві з дати його реєстрації в Департаменті міграції при Міністерстві внутрішніх справ Литовської Республіки за період вчинення воєнних злочинів на території України (як вони розуміються відповідно до Римського статуту Міжнародного кримінального суду, ратифікованого Законом Литовської Республіки «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду», та поправок до нього, ратифікованих Законом Литовської Республіки «Про поправки до Римського статуту Міжнародного кримінального суду щодо злочину агресії та Римського статуту Міжнародного кримінального суду про ратифікацію поправок до статті 8») – наказ Міністра фінансів Литовської Республіки від 25 вересня 2002 року № 300.

З огляду на це, скільки б днів українці не перебували в Литві, вони не стануть резидентами Литви для цілей оподаткування доходів (якщо їхній центр «життєвих інтересів» перебуватиме за кордоном).

- б. Які особливості цих норм, та для яких податкових періодів застосовуються ці правила?**

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

3) **Визначення статусу податкового резидента для фізичної особи**

а. Які критерії визначення податкового резидентства фізичної особи в Литві?

Відповідь: Наступні фізичні особи вважаються податковими резидентами Литви:

1. Фізична особа, яка має постійне місце проживання протягом податкового періоду в Литві.
2. Фізична особа, чії особисті, соціальні або економічні інтереси протягом податкового періоду можуть вважатися такими, що знаходяться в Литві, а не в іноземній державі.
3. Фізична особа, яка перебуває в Литві безперервно або з перервами 183 або більше днів протягом податкового періоду.
4. Фізична особа, яка перебуває в Литві безперервно або з перервами 280 або більше днів протягом декількох послідовних податкових періодів і яка протягом одного з таких періодів перебувала в Литві безперервно або з перервами 90 або більше днів.
5. Фізична особа, яка є громадянином Литви і не відповідає критеріям, викладеним у пунктах 3 або 4 вище, якщо така особа отримує винагороду за роботу за трудовим договором або іншим, по суті, аналогічним договором, і витрати на проживання в іншій країні покриваються з державного або муніципального бюджету Литви.

б. Які факти та обставини будуть враховуватися податковими органами Литви при прийнятті рішення про резидентство фізичної особи та яким чином ці факти та обставини повинні бути обґрунтовані?

Відповідь: Якщо виконується хоча б один із зазначених вище критеріїв, фізична особа вважається резидентом Литви.

в. Яким чином застосовуються положення «tie-breaker rule», визначені у статті 4 Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною, якщо український податковий орган продовжує вважати фізичну особу податковим резидентом України? Зокрема, за яких обставин Литва буде розглядати фізичних осіб, які покинули Україну через російське вторгнення як таких, що мають:

- «постійне житло, доступне» для них у Литві?
- їх центр «життєвих інтересів» в Литві?

Відповідь: Оскільки для українців ми не рахуємо дні присутності, головним критерієм є центр «життєвих інтересів» у Литві.

г. Припустимо, що фізична особа є податковим резидентом України. Чи потрібна довідка про резидентство, видана в Україні, для податкових органів Литви для підтвердження такого статусу?

Відповідь: на період безпрецедентного характеру подій в Україні Литва не вимагає від українців сертифікат резидентства.

д. Чи приймуть вони довідку, видану в електронній формі (чи її потрібно видавати в паперовій формі і ставити апостиль)?

Відповідь: Литовська податкова адміністрація приймає цифрові сертифікати резидентства від усіх держав - партнерів по податковим угодам.

4) Податки, що застосовуються в Литві

- а. Чи вважається фізична особа податковим резидентом у Литві та чи підлягає вона оподаткуванню з доходу, отриманого в будь-якій країні світу, або ж податкове зобов'язання буде обмежено доходом з джерел у Литві?**

Відповідь: Доходи, отримані податковим резидентом Литви в будь-якій країні світу, підлягають оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб.

Оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб підлягають тільки наступні доходи, отримані нерезидентом в Литві:

- Доходи, пов'язані з трудовими відносинами, або доходи, що впливають з істотно подібних відносин;
 - Доходи від розподіленого прибутку та виплати членам правління або наглядової ради;
 - Процентні доходи, крім процентів, отриманих за державними неакціонерними цінними паперами;
 - Роялті;
 - Дохід від спортивної діяльності, включаючи дохід, прямо чи опосередковано пов'язаний з такою діяльністю, незалежно від того, чи здійснюється виплата безпосередньо відповідному спортсмену або третій особі, яка діє від імені та в інтересах такого спортсмена;
 - Дохід від здійснення діяльності, включаючи дохід, прямо або опосередковано пов'язаний з такою діяльністю, незалежно від того, чи здійснюється виплата безпосередньо відповідному виконавцю або третій особі, яка діє від імені та за дорученням такого виконавця;
 - Доходи від здачі в оренду нерухомого майна, розташованого на території Литви;
 - Дохід від продажу або передачі рухомого майна, якщо цей об'єкт підлягає юридичній реєстрації відповідно до місцевих нормативних актів і такий об'єкт зареєстрований (або повинен бути зареєстрований) в Литві, а також дохід від продажу нерухомого майна, розташованого в Литві;
 - Доходи, отримані від окремих видів діяльності, що здійснюються через постійну базу, а також доходи, отримані за кордоном, які відносяться до цієї постійної бази в Литві, якщо зазначені доходи пов'язані з діяльністю нерезидента через постійну базу в Литві;
 - Компенсація за порушення авторських прав.
- б. Які податки, що стягуються в Литві, можуть бути застосовані до доходу фізичної особи, яка прибула до Литви з причин, що викликали вимушену міграцію, за умови, що ця особа:**

- кваліфікується як податковий резидент у Литві?
- не кваліфікується як податковий резидент у Литві?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

- с. За умови, що фізична особа кваліфікується як податковий резидент у Литві, які ставки податку застосовуються до:**

- доходу від трудової діяльності, отриманого в Литві;

- доходу від трудової діяльності, отриманого з джерел за кордоном (тобто в іншому місці, а не в Литві);
- доходів від будь-якої підприємницької діяльності такої особи, що здійснюється за кордоном;
- доходу у вигляді дивідендів, отриманого із джерел за кордоном;
- виплати відсотків за вкладками на банківських рахунках за кордоном;
- доходів від продажу рухомого та нерухомого майна за кордоном;
- доходу від майна та коштів, отриманого у спадщину;
- доходу від соціального забезпечення, на який така особа має право за кордоном;
- інші види доходів з джерел за кордоном, якщо вони підлягають спеціальному регулюванню в Литві?

Відповідь: Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) за ставкою 20% застосовується до суми доходу, що не перевищує 90 246 євро за календарний рік у 2022 році, і за ставкою 32% до частини, що перевищує:

- доходу, пов'язаного з трудовою діяльністю, отриманого з джерел в Литві та іноземних державах;
- виплат членам правління або наглядової ради;
- доходу, отриманого за авторськими договорами (коли він отриманий від компанії, яка одночасно є роботодавцем фізичної особи), та
- доходу за цивільно-правовим договором, отриманого керівником малого товариства, який не є членом такого малого товариства.

Доходи від розподілу прибутку (наприклад, дивіденди) оподатковуються за єдиною ставкою ПДФО у розмірі 15%.

Дохід від індивідуальної діяльності оподатковується в залежності від суми отриманого доходу. ПДФО, обчислений за єдиною ставкою 15% від оподаткованого доходу, зменшується шляхом застосування податкової знижки, яка розраховується за спеціальними формулами (ефективна ставка може варіюватися від 5% до 15%; ставка 5% застосовується, якщо оподатковуваний дохід не перевищує 20 000 євро на календарний рік. Пропорційно зростаюча ставка від 5% до 15% застосовується до оподаткованого доходу, що перевищує 20 000 євро, але не перевищує 35 000 євро, отриманого за календарний рік. До суми оподаткованого доходу в розмірі 35 000 євро і вище, отриманого протягом календарного року, застосовується фіксована ставка ПДФО в розмірі 15%.

Дохід за бізнес-сертифікатом може бути отриманий, якщо він не перевищує ліміт 45 000 євро; перевищення оподатковується за ставкою ПДФО 15% із застосуванням податкової знижки, як зазначено вище.

Інші доходи, не зазначені вище, оподатковуються за ставкою 15%, якщо сума доходу не перевищує 180 492 євро за календарний рік. До доходів, що перевищують цей поріг, застосовується ставка 20%.

Успадкований дохід, якщо він підлягає оподаткуванню податком на спадщину, не оподатковується.

У разі укладення договорів (i) депозитів у банках та інших кредитних установах (не обов'язково в країнах-членах ЄСЗ) або (ii) непайові цінні папери або (iii) непайові державні цінні папери (тобто державних або муніципальних облігацій, не обов'язково

країн-членів ЄЕЗ) отримані після 1 січня 2014 року, податкова пільга застосовується лише до суми таких процентів, що не перевищує 500 євро на податковий рік.

5) Оподаткування українських підприємств, які продовжують використовувати працю фізичних осіб, які вимушено переміщені з України до Литви

а) Якщо фізичні особи, які вимушено переміщені з України до Литви, продовжують працювати на свого українського роботодавця, перебуваючи в Литві:

– **чи виникають в Литві в українського роботодавця зобов'язання щодо сплати податку на заробітну плату?**

Відповідь: Жодних зобов'язань для українського роботодавця не передбачено.

Вищезазначеним наказом № 300 встановлено, що для фізичних осіб, які виїхали з України до Литви у зв'язку з війною, з дня реєстрації в Департаменті міграції до закінчення вчинення воєнних злочинів на території України, дні, фактично проведені в Литві, не зараховуються. Таким чином, незалежно від кількості днів, проведених у Литві, у фізичних осіб з України не виникатиме обов'язку сплачувати прибутковий податок у Литві із заробітної плати, отриманої за роботу в Литві від української компанії (роботодавця).

– **чи може український роботодавець мати податкові зобов'язання в Литві щодо прибутку від своєї діяльності?**

Відповідь: Прибуток іноземних суб'єктів господарювання оподатковується тільки в країні походження, за винятком випадків, коли іноземні суб'єкти господарювання здійснюють діяльність у Литві через постійне представництво (ПП), розташоване в Литві (в цьому випадку правила оподаткування аналогічні тим, що застосовуються до суб'єктів господарювання-резидентів), або отримують дохід у вигляді транскордонних переказів, який підлягає оподаткуванню у джерела виплати (податок у джерела виплати, в тому числі дохід, отриманий від здачі в оренду або передачі нерухомості, відсотки, дивіденди, роялті, річні бонуси членам наглядової ради).

- **будь ласка, поясніть, коли виникають такі зобов'язання, а також деталі податкових зобов'язань українського роботодавця.**

Відповідь: Відповідно до національного законодавства, іноземна компанія вважається такою, що має постійне представництво в Литві, якщо

- вона має постійне місце діяльності, розташоване в Литві, через яке здійснюється діяльність іноземного суб'єкта господарювання
- вона постійно здійснює комерційну діяльність в Литві повністю або частково;
- здійснює свою діяльність через залежного представника (агента);
- використовує будівельний майданчик або об'єкти будівництва, монтажу або обладнання, або
- використовує обладнання, в тому числі бурові установки та судна, для розвідки або видобутку природних ресурсів.

Критерії визначення діяльності іноземного підрозділу постійним, а також критерії визначення статусу представництва як залежного або незалежного агента затверджені наказом Міністра фінансів Литовської Республіки № 54 від 27 лютого 2002 року.

Якщо іноземний суб'єкт господарювання створює постійне представництво в Литві, то в такому випадку

- ПП має бути зареєстроване як платник податків у податкових органах на території, де здійснюється його діяльність;
- розраховувати оподатковуваний прибуток відповідно до литовського законодавства. Прибуток оподатковується на щорічній основі за ставкою 15%;
- ПП повинні заповнювати річні декларації з податку на прибуток та/або річні декларації з податку на прибуток за фіксованою ставкою та авансові декларації з податку на прибуток.

В принципі, дохід іноземного суб'єкта господарювання, отриманий через постійне представництво, розташоване в Литві, оподатковується за тими ж правилами, що застосовуються до оподаткування доходів литовських суб'єктів господарювання.

Дохід іноземної компанії в Литві, отриманий не через постійне представництво, вважається доходом з литовського джерела і підлягає оподаткуванню у джерела виплати за наступними ставками:

- Проценти за будь-якими видами боргових зобов'язань, включаючи цінні папери: 10%;
- Доходи від продажу, передачі (з правом власності) або оренди нерухомого майна, розташованого в Литві: 15%;
- Доходи, отримані від спортивної діяльності або діяльності артистів: 15%;
- Дохід від розподіленого прибутку: 15%;
- Роялті: 10%;
- Щорічні виплати (тантьєми) членам правління або наглядової ради: 15%;
- Відшкодування, отримані за порушення авторського права або суміжних прав: 10%.
- 0% застосовується до роялті, що сплачуються пов'язаним особам, які відповідають вимогам Директиви Європейської Комісії (ЄС) про проценти та роялті. Литовський податок на проценти, що сплачуються юридичним особам, зареєстрованим в Європейській економічній зоні або в країнах, що входять до Угоди про диверсифікацію та взаємний контроль, становить 0%.

Податок у джерела не застосовується до державних цінних паперів, випущених на міжнародних фінансових ринках, відсотків, накопичених та сплачених за депозитами, та відсотків за субординованими кредитами, які відповідають критеріям, встановленим нормативно-правовими актами, прийнятими Банком Литви.

Дивіденди, що розподіляються компанією-резидентом, звільняються від сплати податку у джерела виплати, якщо компанія-одержувач володіє не менше 10% голосуючих акцій компанії, що розподіляє дивіденди, протягом щонайменше 12-місячного періоду. Однак, ця пільга не застосовується, якщо іноземна компанія (реципієнт) зареєстрована або іншим чином організована на територіях, включених до «чорного списку», визначеного Міністерством фінансів Литви. Звертаємо увагу, що вимога щодо 12-місячного періоду володіння не обов'язково має бути дотримана на день виплати дивідендів.

Дивіденди, що виплачуються іноземним компаніям або отримуються від іноземних компаній, не підлягають звільненню від оподаткування у разі, якщо отримання податкових пільг є основною або однією з основних цілей діяльності певної структури компаній. Дивіденди, отримані від іноземних компаній, також не підлягають звільненню від оподаткування, якщо вони були вираховані з оподаткованого прибутку на рівні розподільчої компанії.

Компанія-отримувач може зменшити свій податок на прибуток до сплати за період, в якому були отримані дивіденди, на суму податку на прибуток, утриманого з отриманих дивідендів. Будь-який надлишок кредиту може бути зарахований за рахунок інших податків, що підлягають сплаті.

Дивіденди, що розподіляються іноземною компанією, як правило, підлягають оподаткуванню податком на прибуток за ставкою 15%, який сплачується литовською компанією-одержувачем дивідендів.

Дивіденди, що виплачуються іноземною компанією литовській компанії, звільняються від сплати податку на прибуток, якщо іноземна компанія, що виплачує дивіденди, зареєстрована в Європейському економічному просторі, а відповідний прибуток належним чином оподатковується в країні доміцилію.

Дивіденди також звільняються від податку у джерела виплати, якщо компанія-одержувач володіє не менше 10% голосуючих акцій компанії-розподільника протягом щонайменше 12 місяців, а прибуток компанії-розподільника підлягає оподаткуванню податком на прибуток або аналогічним податком. Таке звільнення від участі відповідає вимогам Директиви ЄС про материнські та дочірні компанії. Звільнення також застосовується до дивідендів, що виплачуються іноземними компаніями, які не є членами ЄС, за винятком тих, що зареєстровані або організовані на територіях, включених до «чорного списку». Відповідно до положень Закону про податок на прибуток, платежі, отримані іноземною компанією за діяльність членів наглядової ради в Литві, визнаються доходом іноземної компанії в Литві, незалежно від частоти таких платежів і від того, чи виплачуються вони як тантьєми, чи як інші види платежів. Ці виплати підлягають оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб за ставкою 15%, який повинен бути утриманий компанією-платником у Литві. Податок застосовується тільки в тому випадку, якщо членом наглядової ради є іноземна компанія (а не фізична особа). Зменшення або звільнення від сплати податку у джерела виплати за договором про уникнення подвійного оподаткування може бути отримано, якщо до перерахування оподаткованого платежу заповнити та затвердити спеціальну довідку про резидентство (форма DAS-1), яка буде надіслана податковим органам. Якщо платіж, який би підпадав під дію податкової угоди, вже був здійснений і при цьому був утриманий податок на доходи фізичних осіб за місцевою ставкою, можна отримати відповідне відшкодування (зменшення), заповнивши спеціальну заяву про повернення литовського податку, утриманого у джерела (форма DAS2), і отримавши схвалення податкових органів.

Крім того, податкові органи можуть вимагати заповнення спеціальної довідки, що містить інформацію про отримані доходи та сплачені податки в Литві (форма DAS-3).

Всі форми DAS були затверджені Наказом № 159 Голови Державної податкової інспекції при Міністерстві фінансів Литовської Республіки від 27 червня 2001 року.

6) Усунення подвійного оподаткування

- а. Який метод використовується в Литві для усунення подвійного оподаткування (на підставі внутрішнього законодавства, з урахуванням Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною)?**

Відповідь: Відповідно до внутрішнього законодавства Литви доходи, отримані резидентом Литви в іноземній державі, з якою Литва має чинну конвенцію про уникнення подвійного оподаткування, звільняються від оподаткування в Литві лише за умови подання до податкових органів документального підтвердження отриманого

доходу в цій іноземній державі та суми прибуткового податку або еквівалентного податку, сплаченого з такого доходу.

Це правило не поширюється на отримані відсотки, дивіденди та роялті. У цих випадках в Литві можна отримати податковий кредит на податок на доходи фізичних осіб - ПДФО (або його еквівалент), сплачений за кордоном. Однак, податковий кредит не може перевищувати литовський ПДФО, що відноситься до доходу, оподаткованого за кордоном. Крім того, він не може бути вищим, ніж передбачено Угодою про уникнення подвійного оподаткування між двома країнами (навіть якщо національне законодавство може дозволяти оподаткування за вищими ставками).

Резиденти Литви також можуть вирахувати податок, фактично сплачений з доходу, отриманого в третій країні (в межах ставки ПДФО, що застосовується до такого доходу в Литві), за умови надання литовським податковим органам підтверджуючої документації від іноземного податкового адміністратора.

в. Які документи знадобляться для підтвердження сплати податків за кордоном?

Відповідь: Документальним підтвердженням сплати податку може бути, наприклад, довідка про сплату податку, платіжні відомості, банківські виписки або підтвердження про сплату, довідки про дивіденди від іноземних компаній або інші докази вже сплаченого податку.

7) Дотримання податкових зобов'язань та звітності

а. Чи є обов'язковим подання податкової декларації для фізичної особи, яка:

- **кваліфікується як податковий резидент у Литві, і за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?**

Відповідь: Резиденти Литви, які відповідають вимогам статті 27 Закону Литовської Республіки «Про прибутковий податок з громадян», зобов'язані після закінчення податкового періоду подати до 1 травня наступного календарного року самостійно або через уповноважену особу до податкового органу декларацію про доходи, до податкового органу декларацію про доходи за формою GPM311 (ця форма, додатки до неї та правила їх заповнення затверджені наказом Голови Державної податкової інспекції (ДПІ) при Міністерстві фінансів Литви від 12 грудня 2019 р. № ВА-93).

- **не кваліфікується як податковий резидент в Литві, та за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?**

Відповідь: Нерезидент Литви, який отримав дохід класу В, зобов'язаний не пізніше 25 днів з дня отримання доходу задекларувати такий дохід самостійно або через уповноважену особу в Податковій декларації FR0459 про прибутковий податок з нерезидента Литви, що сплачується з доходів класу В (дана форма та правила її заповнення затверджені наказом Голови Головної державної податкової інспекції при Міністерстві фінансів Литви від 7 лютого 2003 р. № V-46).

Нерезидент Литви, який протягом податкового періоду отримував або отримав дохід від індивідуальної діяльності через постійну базу в Литві, зобов'язаний після закінчення податкового періоду до 1 травня наступного календарного року подати самостійно або через уповноважену особу до податкового органу форму FR0531 Річної декларації про прибутковий податок, сплачений нерезидентом Литви з доходів від індивідуальної діяльності через постійну базу в Литві (ця форма та Правила її заповнення і подання затверджені наказом Голови ГДПІ при Міністерстві фінансів Литви від 22 березня 2004 року № ВА-37).

Нерезидент Литви, який отримав протягом календарного року доходи класу А та/або класу В (за винятком доходів, отриманих/зароблених від індивідуальної діяльності через постійну базу в Литві, та доходів від розподіленого прибутку), джерело яких знаходиться в Литві, і за якими, відповідно до положень Закону Литви «Про податок на доходи фізичних осіб», у особи виникає обов'язок здійснити перерахунок прибуткового податку, що підлягає сплаті з цих доходів, зобов'язаний, після закінчення податкового періоду подати самостійно або за дорученням уповноваженої особи до 1 травня наступного календарного року до податкового органу форму GPM314 Річної декларації про доходи нерезидента Литви та додатки до неї GPM314A та/або GPM314B (ця форма, додатки до неї та правила їх заповнення затверджені наказом Голови ГДПІ при Міністерстві фінансів Литви від 20 грудня 2019 р. № VA-112).

Форма GPM314 може бути подана у разі, якщо особа - нерезидент бажає застосувати річну неоподатковувану суму або звільнення від сплати податку на прибуток у розмірі 500 євро для процентів.

в. Які строки подання податкових декларацій з податків, що стягуються в Литві, зокрема, у випадках, зазначених у цьому Опитувальнику:

– про податки на доходи фізичних осіб для фізичної особи?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

– на податки на заробітну плату?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

– про податки для суб'єкта господарювання та самозайнятої особи?

Відповідь: Декларація з податку на прибуток подається до 15 числа шостого місяця наступного податкового періоду (15 червня для підприємств, які використовують календарний рік).

Подання авансових звітів з податку на прибуток:

1) якщо авансові внески з податку на прибуток розраховуються за результатами діяльності за попередній рік, то авансова декларація з податку на прибуток за перші шість місяців податкового періоду подається не пізніше 15 числа 3-го місяця податкового періоду. За 7-12 місяці податкового періоду авансова декларація з податку на прибуток подається не пізніше 15 числа 9 місяця податкового періоду;

2) якщо авансові платежі з податку на прибуток розраховуються виходячи з імпліцитної суми податку на прибуток за податковий період, авансова декларація з податку на прибуток подається не пізніше 15 числа 3-го місяця податкового періоду.

ПП подає річну декларацію з податку на прибуток та/або річну декларацію з податку на прибуток за фіксованою ставкою за минулий податковий період протягом 30 днів після закінчення діяльності.

Законодавством не встановлено офіційних термінів для подання форм DAS.

с. Куди і як подавати податкові декларації? Чи можна їх подавати в електронному вигляді?

Відповідь: Відповідно до литовського законодавства річні декларації з податку на прибуток та/або річні декларації з податку на прибуток за фіксованою ставкою та авансові декларації з податку на прибуток (крім річних декларацій з податку на доходи фізичних осіб) подаються в електронному вигляді, за винятком випадків, коли подання податкових декларацій в електронному вигляді є неможливим з об'єктивних причин або подання декларації в електронному вигляді спричинить непропорційний адміністративний тягар.

Один примірник форми DAS подається (наприклад, надсилається поштою) до ДПІ (будь-якого територіального підрозділу ДПІ) разом з копією документа, що посвідчує особу (паспорт або ідентифікаційний код), яка повинна бути підписана фізичною особою. Механізм надання пільг з податку на доходи нерезидентів у Литві не цифровізовано.

d. Чи зобов'язана особа отримати ідентифікаційний номер платника податків (ПН) у Литві для подання податкової декларації?

Відповідь: Так.

- коли і як слід отримувати ПН особам, які прибувають до Литви з причин, що спричинили вимушену міграцію, за умови, що така особа раніше не вважалася податковим резидентом в Литві?

Відповідь: Прибулі особи - платники податків подають до ДПІ належним чином заповнену Заяву про реєстрацію фізичної особи у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків за формою № REG812 (більш детальну інформацію можна знайти за посиланням:

<https://www.vmi.lt/evmi/en/kokia-tvarka-uzsienio-juridiniai-asmenys-registruojami-mokesciu-moketoju-registre-?inheritRedirect=true>).

Платники податків можуть подати запит наступними способами:

1. через «Електронний кабінет платника податків» (Моя ДПІ) - авторизований електронний сервіс Міндоходів (далі – «Електронний кабінет платника податків»);
2. шляхом подання заповнених паперових заяв безпосередньо до територіального відділення ДПІ або шляхом надсилання поштою.

- чи можна отримати ПН онлайн для підприємств, які зобов'язані подавати податкові декларації в Литві, але розташовані в іншому місці?

Відповідь: Отримати ПН можна дистанційно, авторизувавшись в системі «Mano VMI». Іноземна юридична особа подає заяву про взяття/зняття з обліку в Реєстрі платників податків за формою FR0227 (форма затверджена Наказом ДПА при Міністерстві фінансів Литви від 14 червня 2005 року № ВА-52).

Електронний кабінет платника податків «Mano» – це зручний та простий електронний сервіс ДПІ, де можна знайти актуальну особисту інформацію, наприклад, про податкову заборгованість та переплати, що адмініструються ДПІ, нагадування про сплату податків, а також подати/отримати документи в електронному вигляді, отримати/переоформити ліцензію на здійснення підприємницької діяльності, через «Mano» юридичні та фізичні особи реєструються платниками податку на додану вартість, подати заяву на відшкодування надміру сплачених сум (різниці) тощо (більш детальну інформацію можна отримати за посиланням:

<https://www.vmi.lt/evmi/en/kas-yra-mano-vmi-ir-kaip-tapti-jos-naudotoju/-atstovu-?inheritRedirect=true>

8) Сплата належного податку

a. Які строки сплати податкових зобов'язань, зазначених у податковій декларації?

Відповідь: Кінцевий термін сплати податку на доходи фізичних осіб резидентам Литви збігається з кінцевим терміном подання річної декларації за формою GPM311 (1 травня календарного року, що настає за податковим періодом; більш детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://www.vmi.lt/evmi/en/gyventoju-pajamu-mokestis2>).

Кінцевий термін сплати податку на прибуток збігається з кінцевим терміном подання річної декларації з податку на прибуток (15 червня для компаній, які використовують календарний рік).

Авансовий внесок з податку на прибуток сплачується не пізніше 15 числа останнього місяця відповідного кварталу.

Якщо сума податку, зазначена в річній декларації з податку на прибуток, перевищує фактично сплачену протягом податкового періоду суму податку (тобто авансовий внесок), платник податку зобов'язаний доплатити цю суму не пізніше граничного терміну подання річної декларації з податку на прибуток (тобто до 15 числа шостого місяця наступного податкового періоду). Надміру сплачені суми податку можуть бути зараховані в рахунок інших податкових платежів або повернуті відповідно до Закону про податкове адміністрування.

в. Чи є можливість сплатити податок, що підлягає сплаті з-за кордону (тобто з українських банківських рахунків), в іноземній валюті або в національній валюті Литви, але готівкою?

Відповідь: Податок можна сплатити банківським переказом на рахунок ДПІ. За виконання грошового переказу в іноземній валюті стягується плата згідно з тарифами комісійної винагороди що стягуються за послуги та операції банку на момент здійснення операції, а саме, комісійної винагороди за переказ коштів в іноземній валюті.

Податки, збори та інші платежі, що сплачуються на інкасові рахунки з обліку доходів бюджету ДПІ, також можуть бути сплачені готівкою в установах, що надають послуги з інкасації платежів, та їх або їх посередницьких підрозділах.

9) Наслідки недотримання правил оподаткування

а. Які наслідки для фізичної особи за невиконання обов'язків щодо подання звітності та порушення строків сплати податків (штрафи, пеня тощо)?

Відповідь: Відповідно до статті 36 Закону Литовської Республіки «Про прибутковий податок з громадян», якщо фізична особа не виконала вимоги, передбачені частиною 4 статті 20 цього Закону, щодо подання заяви про застосування до неї звільнених від оподаткування сум, що призвело до недоплати прибуткового податку, вона несе відповідальність за порушення у порядку, встановленому законами та іншими нормативно-правовими актами Литовської Республіки. За порушення цього Закону накладаються штрафи та/або нараховується пеня у порядку, встановленому законами та іншими нормативно-правовими актами Литовської Республіки.

в. Яким чином ці штрафи (стягнення), якщо такі є, стягуються?

Відповідь: Накладення штрафів на платників податків регулюється статтею 139 Закону Литовської Республіки «Про податкову адміністрацію»

"Стаття 139. Штрафи за порушення податкового законодавства":

1. *Якщо під час податкової перевірки податковий адміністратор встановить, що платник податків не розрахував податок, який не підлягає декларуванню (в тому числі податок, який підлягає розрахунку в митній декларації), або не задекларував податок, який підлягає декларуванню, або незаконно застосував нижчу ставку податку, і з цих причин незаконно зменшив податок, що підлягає сплаті, то стосовно платника податків розраховується сума недоплати податку і накладається штраф у розмірі 10-50% від несплаченої суми податку, якщо відповідним податковим законом не передбачено інше.*

2. Якщо несплачена сума податку, зазначена в пункті 1 цієї статті, розраховується за рахунок доходу платника податків, визначеного під час податкової перевірки податковим адміністратором, і платник податків не може обґрунтувати джерело отримання такого доходу, на платника податків накладається штраф у розмірі від 50 до 100% розрахованої суми несплаченого податку.
3. При накладенні конкретного штрафу податковий керуючий визначає його розмір відповідно до Правил накладення штрафів, визначених статтею 140 цього Закону.
4. Штраф, обчислений у порядку, визначеному статтею 140 цього Закону, подвоюється для платника податків, до якого протягом відповідного строку давності для нарахування та перерахунку податків, який є меншим, ніж строк, передбачений статтею 68 цього Закону, вже було застосовано штраф за порушення того самого податкового законодавства згідно з цим Законом.
5. Штрафи, передбачені пунктами 1, 2 і 4 цієї статті, не накладаються, якщо платник податків не подає податкову декларацію у строки, встановлені податковим законодавством, або якщо платник податків виявляє, що він задекларував занижену суму податку або занижив суму податку після подання податкової декларації, але подає її податковому адміністратору до прийняття останнім рішення про проведення податкової перевірки або, у разі виправлення помилок, вносить відповідні виправлення до податкової декларації та подає її податковому адміністратору. Положення цього пункту застосовуються також до податків, обчислених у митних деклараціях.

Слід зазначити, що особа може бути притягнута до адміністративної відповідальності відповідно до наступних статей Кодексу Литовської Республіки про адміністративні правопорушення:

Стаття 192. Порушення порядку обчислення оподаткованого доходу або обчислення податків чи інших внесків

1. Порушення порядку обчислення оподаткованого доходу або обчислення податків чи інших внесків тягне за собою накладення штрафу на особу, яка порушила порядок обчислення оподаткованого доходу або обчислення податків чи інших внесків, у розмірі від двохсот двадцяти до чотирьохсот п'ятдесяти євро.

2. Вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого частиною першою, повторно, тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі двохсот дев'яноста до чотирьох тисяч трьохсот п'ятдесяти євро.

Стаття 187. Порушення порядку подання звітів, декларацій або інших документів та відомостей, необхідних для здійснення функцій податкового адміністрування ...>

3. Неподання податковому органу декларацій або звітів, або інших документів, або інших документів і відомостей, що стосуються доходів, прибутку або майна фізичної або юридичної особи, з метою уникнення податків або інших зборів до максимального розміру ста базових штрафних санкцій, після нагадування установою податкового органу про обов'язок їх подання у письмовій формі, - тягне за собою накладення штрафу на осіб, які зобов'язані подавати декларації, звіти або інші документи і відомості, затверджені в установленому порядку, в розмірі від двохсот до однієї тисячі сорока євро.

4. Внесення відомостей про доходи, прибутки, майно або їх використання фізичною або юридичною особою, завідомо неправдивих, до декларацій, належним чином завірених звітності або інших документів, що подаються до податкового органу або іншого уповноваженого державою органу з метою уникнення стягнень, які не перевищують ста базових штрафних санкцій, - тягне за собою накладення штрафу за неподання декларацій,

звітів або інших документів, затверджених у встановленому порядку, на осіб, які зобов'язані їх подавати, в розмірі від шестисот п'ятдесяти до шести тисяч євро.

10) Отримання сертифіката про резидентство

а. За умови, що фізична особа вважається податковим резидентом Литви, яка стандартна процедура отримання сертифіката про резидентство від податкових органів Литви?

Відповідь: Форма FR0254 (DAS-4) довідки, що підтверджує резидентство Литви (далі - DAS-4) видається в наступному порядку:

- Заява про видачу довідки (затверджена форма DAS-4) може бути подана в електронному вигляді шляхом входу до авторизованого кабінету електронних послуг «Maņo VMI» порталу ДПІ та в письмовому вигляді (безпосередньо вручено працівнику державної податкової інспекції округу або надіслана поштою);
- Довідку DAS-4 можна отримати поштою, за адресою подання заяви або забрати у визначеному відділі районної державної податкової інспекції.

б. Чи може такий сертифікат видаватися в електронному вигляді?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

с. Який звичайний термін видачі такого сертифіката з моменту запиту?

Відповідь: Форма DAS-4 видається протягом 5 робочих днів з дня її надходження.

11) Посібник щодо податкових зобов'язань, доступний для фізичних осіб з України

Чи видав податковий орган Литви інструкцію, покликану допомогти особам, які покинули Україну через російське вторгнення, зрозуміти свої податкові зобов'язання згідно з національним законодавством Литви?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь на запитання 13 у розділі I.

12) Контактна інформація для звернення за підтримкою

Просимо надати контактну інформацію органів влади Литви, за якими українці, які переїхали до Литви через війну, можуть отримати роз'яснення щодо своїх податкових зобов'язань в Литві.

Якщо є можливість отримати таку підтримку...

- а. Як надсилати запити на підтримку/роз'яснення?
- б. Якими мовами здійснюється комунікація?
- с. Чи існує в Литві гаряча телефонна лінія для українців з податкових питань?

Відповідь: Інформація про податкові обов'язки оприлюднюється на офіційному веб-сайті ДПІ - www.vmi.lt. Хоча інформація надається литовською мовою, проте за допомогою засобів машинного перекладу, встановлених на сайті, інформація може бути перекладена на англійську, російську, українську мови.

Податкові консультації можна отримати за телефоном 1882 (з-за кордону +370 5 260 5060) у робочі дні (понеділок - четвер з 8:00 до 17:00, п'ятниця з 8:00 до 15:45). Дистанційні послуги ДПІ надаються за телефоном +370 5 2191 777. Консультації надаються литовською, англійською та російською мовами.

Консультацію з податкових питань можна отримати, подавши письмовий запит (литовською, англійською, російською мовами). Письмовий запит можна подати, увійшовши в зону авторизованих послуг «Mano VMI».

Якщо немає можливості подати запит через «Mano VMI», запит (для отримання загальної консультації) можна подати до ДПІ на загальну електронну пошту - vmi@vmi.lt або надіслати класичною поштою. Консультації на письмові запитання надаються державною литовською мовою.

Отримати інформацію в усній формі та/або скористатися дистанційними послугами ДПІ (наприклад, отримати засоби входу до ДПІ, зареєструвати індивідуальну діяльність, придбати ліцензію на ведення бізнесу, подати податкову декларацію тощо) можна, відвідавши територіальний відділ обслуговування ДПІ (попередньо записатись на візит онлайн або за телефоном +370 5 2191 777).

Більше інформації для українців (українською мовою) про індивідуальну діяльність можна знайти на веб-сайті ДПІ www.vmi.lt у папці «Інформація для громадян України», розміщеній на головній сторінці.

РОЗДІЛ II. ПИТАННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ КОНКРЕТНИХ ВИПАДКІВ

ВИПАДОК 1. Загальна ситуація (особисті зв'язки з Україною)

УМОВИ: Пані Наталія П. є громадянкою України за національністю та місцем народження і вважалася податковим резидентом України протягом 2021 фінансового року. У зв'язку з війною вона виїхала з України разом з трьома своїми дітьми і 5 березня 2022 року прибула до Литви. Чоловік пані Наталії К., з яким вона вела спільне господарство, та її батьки залишилися в Україні та продовжують проживати за місцями свого постійного проживання в Україні.

Після прибуття до Литви пані Наталія П. була належним чином зареєстрована місцевими органами влади та отримала тимчасовий захист від війни відповідно до внутрішнього законодавства Литви. Захист було надано з 1 квітня 2022 року по 23 березня 2023 року (відповідні посвідки на тимчасове проживання були видані пані Наталії П. та її дітям).

Пані Наталія П. планує залишатися в Литві до закінчення або скасування воєнного стану в Україні, після чого має намір повернутися до свого домогосподарства. Наразі вона за власні кошти винаймає квартиру в одному з міст Литви.

Пані Наталія П. звернулася за соціальною допомогою до Литви для себе та своїх дітей і отримала право на виплату грошової допомоги у розмірі 600 євро щомісяця. Її діти були прийняті до дитячого садка та школи у місті, де вона тимчасово проживає.

З 2022 року пані Наталія П. не була працевлаштована в жодній країні та ніде не зареєстрована як самозайнята особа. Єдиним її особистим джерелом коштів на проживання в Україні є доходи чоловіка та сімейні заощадження (вклади) в банках.

4 вересня 2022 року тривалість періоду перебування пані Наталії П. та її дітей в Литві перевищила 183 дні, починаючи з першого дня в'їзду в країну (вона не виїжджала з країни протягом цього періоду та продовжує перебувати в ній і надалі).

ЗАПИТАННЯ:

1) Визначення статусу податкового резидента для фізичної особи

- a. Враховуючи факти цього випадку, чи буде пані Наталія П. вважатися податковим резидентом Литви на підставі внутрішнього законодавства Литви?

Відповідь: Пані Наталя не буде вважатися резидентом Литви для цілей оподаткування, тому дні, фактично проведені пані Наталею в Литві, не будуть зараховані.

2) Право на соціальну допомогу (податкові наслідки)

- a. Чи буде соціальна допомога оподатковуватися в Литві в будь-якому з двох сценаріїв:

- 1) За умови, що пані Наталія П. вважається податковим резидентом Литви?

Відповідь: Відповідно до підпункту 2 пункту 1 статті 17 Закону Литовської Республіки «Про податок на доходи фізичних осіб», внески на соціальну підтримку звільняються від оподаткування.

- 2) За умови, що пані Наталія П. НЕ вважається податковим резидентом у Литві?

Відповідь: Відповідно до підпункту 4 пункту 1 статті 5 Закону Литовської Республіки «Про прибутковий податок з громадян», якщо пані Наталія П. не є податковим резидентом Литви, то отримані внески на соціальну підтримку не будуть вважатися об'єктом оподаткування прибутковим податком у Литві і не підлягатимуть оподаткуванню.

ВИПАДОК 2. Послаблення особистих зв'язків з Україною

Умови: Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталя П. та її чоловік разом з трьома дітьми виїхали з України та прибули до Литви. Після того, як вони виїхали з України, їхній будинок був зруйнований під час бойових дій. Вони не мають іншого житла в Україні. Пізніше її батьки також виїхали з України за кордон.
- Тим не менш, пані Наталя П. та вся її родина планують повернутися в Україну, як тільки припиниться або буде скасовано воєнний стан в Україні.

ЗАПИТАННЯ:

- 1) Чи змінюють умови цього випадку відповіді на загальні питання Розділу I та/або відповіді на питання Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника?

Відповідь: У такому випадку пані Наталя буде вважатися резидентом Литви, оскільки вона матиме більше особистих, економічних та соціальних інтересів у Литві, ніж за кордоном.

ВИПАДОК 3. Існуючі трудові відносини в Україні

Умови: Умови є такими ж, як для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- На момент переїзду до Литви та в подальшому, пані Наталя П. продовжує бути штатним працівником українського роботодавця (ці трудові відносини розпочалися до 2022 року).
- Ця українська компанія не має юридичної присутності в Литві і не веде жодної економічної діяльності з цією країною.
- Пані Наталя П. виконує роботу дистанційно з квартири, яку вона орендує в Литві. Вона використовує комп'ютер, наданий роботодавцем.
- Вона продовжує отримувати щомісячну заробітну плату на свій банківський рахунок в Україні. Її єдиним особистим джерелом доходу, який покривав її витрати на проживання в Україні, була ця заробітна плата.
- Вона не зверталася за соціальною підтримкою до Литви та не мала права на жодні соціальні виплати.

ЗАПИТАННЯ:

A. Податкові наслідки для працівника

1) Оподаткування доходів від трудової діяльності

- a. Чи підлягає трудовий дохід пані Наталії П., що виплачується українським роботодавцем, оподаткуванню в Литві на підставі національного законодавства (просто тому, що вона фізично перебувала в Литві під час виконання цієї трудової діяльності)?

Відповідь: Пані Наталя не буде вважатися податковим резидентом Литви через кількість днів, проведених в Литві, якщо центр її життєвих інтересів буде знаходитися за кордоном, тому вона буде мати певні податкові зобов'язання тільки як нерезидент, як це передбачено Законом Литовської Республіки про податок на доходи фізичних осіб.

- b. Чи розглядатиме Литва статтю 15 Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною як підставу для застосування податку до загального доходу від трудової діяльності, отриманого від українського роботодавця в Україні?

Відповідь: Оскільки ми не враховуємо дні її перебування в Литві (див. відповідь вище), у неї не буде жодних податкових зобов'язань в Литві відповідно до ст. 15 Угоди про уникнення подвійного оподаткування.

2) Дотримання податкових зобов'язань та звітності

Якщо пані Наталія П. підлягає оподаткуванню і вимоги відрізняються від тих, що описані в відповідях на загальні питання розділу I цього Опитувальника...

- a. Чи буде пані Наталія П. зобов'язана подавати податкову(і) декларацію(ї) в Литві, якщо вона вважається податковим резидентом в Литві?

Відповідь: Вона не буде зобов'язана подавати жодних податкових декларацій.

3) Сплата належного податку

- a. Чи застосовуються до пані Наталії П. якісь авансові платежі податку у зв'язку з її статусом працівника в Україні?

Відповідь: Авансові платежі не нараховуються у зв'язку з тим, що вона є найманим працівником.

V. Податкові наслідки для роботодавця

1) Постанова на податковий облік

- a. Чи існують в Литві вимоги щодо податкової реєстрації українського роботодавця пані Наталії П. (наприклад, як податкового агента)?

Відповідь: Як зазначалося вище, для цілей податку на прибуток компанії-нерезиденти, як правило, оподатковуються доходом з джерела в Литві, отриманим через постійне представництво, зменшеним на суму витрат, що підлягають вирахуванню, або доходом, що підлягає оподаткуванню податком на доходи у джерела в Литві.

Питання про те, чи існує постійне представництво, перевіряється на основі фактів і обставин, в цілому, місце повинно мати певний ступінь постійності і перебувати в розпорядженні компанії для того, щоб це місце вважалося постійним місцем діяльності, через яке повністю або частково здійснюється господарська діяльність цієї компанії. Податковий орган приділяє однакову увагу видам діяльності, якими займаються працівники, і особливо економічній цінності, пов'язаній з такою діяльністю. Що стосується вимоги ПП «Залежний агент», то якщо працівник перебуває в Литві, його діяльність повинна розглядатися як звичайна, а потім слід проаналізувати, чи діє працівник в Литві від імені іноземного суб'єкта господарювання і чи має він повноваження укладати контракти від імені іноземного суб'єкта господарювання, а також чи здійснює він їх зазвичай, на підставі чого можна зробити висновок, що працівник не є залежним агентом. При оцінці ризику постійного представництва необхідно враховувати обсяг та частоту діяльності працівника, характер контрактів та діяльність компанії.

За відсутності вищезазначених ознак, обов'язку реєструвати українського роботодавця пані Наталії П. в реєстрі платників податків немає.

Будь ласка, також дивіться відповіді на питання 5), 7), 8) у розділі I.

- b. Які особливості такої реєстрації (тобто зобов'язання щодо звітності, якщо такі є)?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповіді на питання 5), 7), 8) у розділі I.

- c. Які наслідки недотримання такої реєстрації?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь на питання 9) у розділі I.

2) Статус постійного представництва (ПП)

- а. Чи буде вважатися діяльність пані Наталії П. як працівника українського роботодавця, для якого вона виконує поставлені робочі завдання дистанційно за допомогою комп'ютера свого роботодавця в орендованому приміщенні в Литві, постійним місцем діяльності її українського роботодавця?

Відповідь: Оскільки компанія-нерезидент не несе витрат на утримання домашнього офісу та не визначає, що може містити домашній офіс, то домашній офіс не може вважатися постійним представництвом (ПП) компанії-нерезидента. Той факт, що іноземна компанія відшкодовує або виплачує компенсацію за комп'ютер (чи ні), певні канцелярські товари та необхідні робочі матеріали, які використовуються при роботі з дому, не призводить до того, що домашній офіс вважається таким, що перебуває у розпорядженні іноземної компанії.

Пропозиції Організації економічного співробітництва (ОЕСР), опубліковані в 2012 році, підкреслюють можливість того, що фізична особа, яка працює вдома, може вважатися такою, що працює з постійного місця ведення бізнесу.

Питання про те, чи є домашній офіс постійним представництвом компанії-нерезидента, значною мірою залежить від того, чи слід вважати домашній офіс місцем ведення діяльності, яке знаходиться в розпорядженні компанії-нерезидента. Загалом, «право розпорядження» означає, що нерезидент повинен мати право використовувати приміщення як місце діяльності нерезидента, і простої наявності приміщення недостатньо для того, щоб зробити висновок про наявність постійного представництва. Правові підстави (оренда, право власності тощо) такого розпорядження не мають значення, якщо підприємство має право користуватися ними на регулярній основі і хоча б частина господарської діяльності здійснюється через них.

Домашній офіс не повинен вважатися таким, що знаходиться в розпорядженні іноземної компанії, якщо робота, що здійснюється з домашнього офісу, має тимчасовий характер (місце діяльності, яке утримується менше шести місяців).

Якщо іноземна компанія має офіс, доступний для працівника (тобто не зобов'язує працівника працювати з Литви), але рішення залишитися в Литві працівник прийняв добровільно з особистих причин, і іноземна компанія не оплачує жодних витрат, пов'язаних з домашнім офісом або додатковою винагородою за роботу з Литви, податкова служба вважає, що домашній офіс працівника не перебуває в розпорядженні іноземної компанії.

Якщо іноземна компанія не пропонує офісне приміщення, хоча робота, яка виконується, вимагає цього, необхідно розглянути питання про те, чи має іноземна компанія вигоду або інший комерційний інтерес у тому, що робота виконується з Литви. Домашній офіс може стати підставою для створення постійного представництва для підприємства, якщо він використовується на постійній основі для здійснення діяльності цього підприємства, і підприємство, як правило, вимагає, щоб особа використовувала це місце для здійснення діяльності підприємства, і якщо іноземна компанія платить орендну плату або іншим чином компенсує працівникові місце в його/її будинку, з якого він/вона може здійснювати роботу.

У випадку, якщо працівник створює постійне місце діяльності ПП шляхом роботи з дому, також може бути застосовано виняток щодо створення постійного місця діяльності ПП, коли діяльність, яку здійснює працівник, є підготовчою або допоміжною по відношенню до бізнесу компанії в цілому.

- б. Чи відрізняється відповідь, якщо вона користується особистим комп'ютером?

Якщо постійне місце діяльності українського роботодавця визнано в Литві...

Відповідь: Зазначена обставина не має значення для визнання ПП (постійного місця діяльності). Також див. відповідь вище.

с. Чи призведе таке звернення до створення ПП в Литві ?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь на питання 2 (а) частини В розділу II.

Якщо так...

d. Які податкові наслідки створення ПП для українського роботодавця в Литві?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповіді на питання 5), 7), 8) у розділі I.

e. За відсутності постійного місця діяльності ПП, діяльність якого типу призвела б до присутності пані Наталії П. в Литві, що призвело б до створення залежного агентського ПП в Литві?

Відповідь: Слід розглядати факти та обставини кожного конкретного випадку, в тому числі залучення особи до підрядної діяльності та специфіку укладених договорів. Якщо працівник не відповідає факторам, зазначеним нижче, не має жодних зобов'язальних повноважень по відношенню до іноземного роботодавця, а іноземний роботодавець не розвиває жодної економічної діяльності в Литві, в принципі, ризик наявності постійного представництва в Литві не повинен виникати.

Вважається, що іноземне підприємство має постійне представництво в Литві, якщо воно займається комерційною діяльністю через залежного агента. «Залежна особа» – це особа, яка юридично та фінансово залежить від іноземного підприємства, яке представляє агент. Такими особами можуть бути фізичні або юридичні особи і не обов'язково повинні бути резидентами або мати місце діяльності в Литві. Наявність постійного представництва може презюмуватися, якщо агент є працівником, який укладає контракти від імені підприємства або відіграє головну роль в укладанні контрактів з клієнтами в Литві в обмін на винагороду.

Фактори, які можуть вказувати на агентське ПП, є наступними:

- якщо працівник має можливість зобов'язати компанію будь-яким чином або здійснювати будь-які дії на власний розсуд від імені компанії;
- якщо працівник може укладати контракти від імені компанії;
- якщо працівник має повноваження діяти від імені компанії, та
- якщо працівник має залежний статус (тобто існує високий рівень контролю над ним з боку компанії, він не несе підприємницького ризику для бізнесу, який він веде для компанії, та/або компанія майже не покладається на його навички та знання).

3) Зобов'язання щодо соціальних внесків у Литві

a. Чи підлягає оподаткуванню соціальними внесками (або іншими аналогічними обов'язковими платежами) в Литві трудовий дохід, який пані Наталія П. продовжує отримувати від українського роботодавця в Україні?

Відповідь: Відповідно до наведеного випадку, трудовий дохід пані Наталії не підлягатиме оподаткуванню соціальними внесками в Литві.

ВИПАДОК 4. Наслідки припинення трудових відносин

УМОВИ: Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталія П. втратила роботу в Україні у березні 2022 року (останній раз вона отримувала щомісячну заробітну плату від цього роботодавця на свій банківський рахунок в Україні у квітні 2022 року).

ЗАПИТАННЯ:

- 1) Чи буде трудовий дохід, виплачений в Україні з січня по квітень 2022 року, підлягати оподаткуванню в Литві?

Відповідь: Її заробітна плата, отримана від української компанії, не підлягатиме оподаткуванню в Литві відповідно до статті 15 Угоди про уникнення подвійного оподаткування.

ВИПАДОК 5. Місце ефективного управління в Литві

УМОВИ: Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- На момент переїзду до Литви та в подальшому пані Наталія П. продовжує бути штатним працівником українського роботодавця (ці трудові відносини розпочалися до 2022 року).
- За сумісництвом вона обіймає посаду генерального директора (СЕО) в українській компанії. До її обов'язків входить прийняття щоденних управлінських рішень та участь у засіданнях правління компанії. Щонайменше одне таке засідання було проведено в режимі онлайн у травні 2022 року за її участі.
- Ця українська компанія не має юридичної присутності в Литві і не веде жодної економічної діяльності з цією країною.

ЗАПИТАННЯ:

- 1) Чи призведе діяльність пані Наталії П. на посаді генерального директора української компанії під час її перебування в Литві до того, що:
 - українська компанія (роботодавець) стає податковим резидентом Литви відповідно до національного законодавства Литви?

Відповідь: Відповідно до Конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Україною та литовського законодавства, резидентство юридичної особи визначається виходячи з місця її реєстрації, незалежно від місця здійснення фактичного управління. Компанія є податковим резидентом Литви, тільки якщо вона там зареєстрована.

- українська компанія змінює статус податкового резидентства у зв'язку із застосуванням критерію «місце ефективного управління» (за наявності) на підставі відповідних положень Конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Україною?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь вище.

ВИПАДОК 6. Нові трудові відносини в Литві

УМОВИ: Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- У червні 2022 року пані Наталія П. прийняла офіційну пропозицію про роботу за сумісництвом від роботодавця в Литві - це дозволено на підставі її дозволу на тимчасове проживання в цій країні. Вона отримуватиме щомісячну заробітну плату від цього працівника на свій банківський рахунок, відкритий в Литві.

ЗАПИТАННЯ:

- 1) Як оподатковується в Литві дохід, що виплачується пані Наталії П. роботодавцем з Литви? Чи утримується податок у джерела?

Відповідь: Такий дохід буде оподатковуватись у Литві, оскільки роботодавець зареєстрований у Литві.

- 2) Чи існують у Литві для пані Наталії П. будь-які зобов'язання щодо звітування про доходи, отримані від роботодавця в Литві?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповідь на питання 8) у розділі I.

ВИПАДОК 7. Послуги самозайнятої особи, що надаються в Україні

УМОВИ: Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталя П. є приватним підприємцем, що працює за спрощеною системою оподаткування в Україні. На підставі цивільно-правових угод вона надає консультаційні послуги клієнтам в Україні дистанційно (вважається самозайнятою особою відповідно до законодавства України).

ЗАПИТАННЯ:

A. Податкові наслідки для приватного підприємця

- 1) Чи буде підприємницький дохід, отриманий від клієнтів в Україні, обкладатися податком на прибуток в Литві?

Відповідь: Поняття постійної (фіксованої) бази визначено у пункті 13 статті 2 Закону Литовської Республіки «Про податок на доходи фізичних осіб». Там зазначено, що постійна (фіксована) база визначається як розташоване в Литві постійне місце індивідуальної діяльності, з якого здійснюється індивідуальна діяльність, за винятком спортивної та артистичної діяльності, (далі в цьому пункті – «діяльність») нерезидента Литовської Республіки. Вважається, що нерезидент Литви здійснює свою діяльність з постійної бази в Литві за умови, що він: постійно здійснює свою діяльність в Литві; або здійснює свою постійну діяльність в Литві через залежного представника (агента). Статус постійності діяльності, здійснюваної нерезидентом Литви, а також критерії встановлення залежного або незалежного статусу представника (агента) нерезидента Литви визначаються Урядом Литовської Республіки або уповноваженою ним установою. Окрема діяльність, здійснювана в Литві нерезидентом Литви, вважається постійною, якщо така діяльність становить повний цикл комерційних операцій з початку його діяльності в Литві. По суті, початком діяльності нерезидента Литви вважається день здійснення першої операції або нового укладення договору. Якщо консультаційні послуги надаватимуться вже існуючим клієнтам, тобто не укладатимуться нові цивільно-правові угоди, то не вважатиметься, що вона здійснює індивідуальну діяльність на постійній основі в Литві і отриманий дохід від такої діяльності не підлягатиме оподаткуванню в Литві.

- 2) Чи відрізняються зобов'язання щодо звітування пані Наталії П. від тих, що описані у відповідях на загальні питання у розділі I?

Відповідь: Ні, застосовуються загальні правила.

B. Реєстраційні зобов'язання для приватного підприємця

- 1) Чи потрібна реєстрація в органах влади для здійснення такої підприємницької діяльності в Литві?

Відповідь: Ні.

ВИПАДОК 8. Послуги самозайнятої особи, що надаються по всьому світу

УМОВИ: Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталія П. є зареєстрованим приватним підприємцем, який сплачує спрощений податок в Україні та на підставі цивільно-правових угод надає консультаційні послуги дистанційно клієнтам не тільки в Україні, а й в інших країнах, включаючи Литву, без додаткової реєстрації як самозайнята особа в Литві.

ЗАПИТАННЯ:

А. Податкові наслідки для приватного підприємця

- 1) Чи змінить надання підприємницьких послуг клієнтам у Литві приватним підприємцем, зареєстрованим в Україні, режим, що застосовується до умов випадку 7 розділу II цього Опитувальника?

Відповідь: Ні. Як зазначалося вище, якщо консультаційні послуги надаються існуючим клієнтам (не укладаються нові цивільно-правові угоди), то не буде вважатися, що пані Наталя здійснює індивідуальну діяльність через постійну базу в Литві і дохід, отриманий від такої діяльності, не буде підлягати оподаткуванню в Литві.

- 2) Чи може такий факт мати наслідком визнання постійного представництва для здійснення підприємницької діяльності в Литві, за умови, що пані Наталія П. не визнається податковим резидентом в Литві, а визнається особою, яка здійснює таку господарську діяльність з постійного місця провадження діяльності в Литві?

Відповідь: Як зазначалося вище, окрема діяльність, здійснювана в Литві нерезидентом Литви, вважається постійною діяльністю для цілей оподаткування, якщо така діяльність становить повний цикл комерційних операцій з початку його діяльності в Литві. По суті, початком діяльності нерезидента Литви є день здійснення першої операції або нового укладення договору. Таким чином, якщо пані Наталія надає консультаційні послуги існуючим клієнтам, з якими були укладені певні цивільно-правові договори, тобто у 2021 році, і з цієї дати не було укладено жодного нового цивільно-правового договору, то не буде вважатися, що вона здійснює індивідуальну діяльність через постійну базу в Литві.

- 3) Чи були б відповіді на вищезазначені питання цього випадку іншими, якби пані Наталя П. була визнана податковим резидентом Литви?

Відповідь: Так.

В. Реєстраційні зобов'язання для приватного підприємця

- 1) Чи потрібна реєстрація в органах влади для здійснення такої підприємницької діяльності в Литві?

Відповідь: Ні, оскільки в даному випадку діяльність не здійснюється через постійну базу в Литві. Якщо ж ні (тобто нерезидент здійснює діяльність через постійну базу в Литві), то застосовуються загальні правила та обов'язки і виникає обов'язок повідомити податкового адміністратора про таку індивідуальну діяльність (зареєструвати діяльність в Реєстрі платників податків).

- 2) Які відповідні реєстраційні зобов'язання (включаючи зобов'язання, пов'язані з податками, крім податку на прибуток; та неподаткові зобов'язання - наприклад, соціальні внески та комерційна реєстрація¹) у цьому сценарії, та які відповідні процедури?

¹ Податки на споживання, такі як ПДВ, внески на соціальне страхування для самозайнятих осіб, страхові податки, податки на майно, податки на багатство, державні або муніципальні податки, інші обов'язкові внески тощо.

Відповідь: Якщо нерезидент здійснює діяльність через постійну базу в Литві, то до початку здійснення діяльності необхідно подати Заяву фізичної особи про реєстрацію в Реєстрі платників податків (форма REG812). Найзручніший спосіб подачі заяви - в електронному вигляді, через портал ДПІ Mano VMI. Заповнену паперову форму заяви REG812 також можна подати безпосередньо до найближчої територіальної ДПІ або надіслати поштою на адресу ДПІ. Варто зазначити, що при подачі заяви REG812 необхідно мати при собі/подати додаткові документи або копії: документа, що посвідчує особу (паспорт, посвідчення особи); дозволу на постійне або тимчасове проживання в Литві, якщо дозвіл ще не видано, свідоцтва про реєстрацію іноземця, виданого Департаментом міграції Литви (це стосується лише громадян України, членів їх сімей та осіб без громадянства, які проживають в Україні, які не мають права на отримання тимчасового захисту та не можуть повернутися в Україну у зв'язку з воєнними діями російської федерації в Україні).

3) Які наслідки недотримання такої вимоги щодо реєстрації?

Відповідь: Будь ласка, дивіться відповіді на питання 9 у розділі I.
